

Tartu maakonna toiduvaldkonna taustauuring ja integreeritud toidustrateegia koostamine

Fookusgrupi intervjuu: turismi- ja toiduvõrgustikud

22. aprill 2021, kl 13.00-15.00

Osalejad:

- Kertu Vuks, Elva vald
- Merle Vall, Lõunakeskuse Taluturg
- Rene Kiis, AS Tartu Turg
- Liis Lainemäe, MTÜ Sibulatee
- Helen Kalberg, Tartu linn
- Gea Järvela, SA Vapramäe-Vellavere-Vitipalu
- Külli Kell
- Kristiina Tammets, Tartumaa Arendusselts
- Mihkel Laan, OÜ Cumulus Consulting

MEMO

Kristiina Tammets andis ülevaate toiduvaldkonna koostööprojektist ja planeeritud tegevustest, Mihkel Laan toiduvaldkonna uuringu ja toidustrateegia koostamise plaanist (vt lisatud slaidid).

Fookusgrupi raames käsitletud küsimused:

1. Millised on tänased kitsaskohad toiduvaldkonnas, mida maakondlik võrgustik saaks ühiselt lahendada?
2. Millised on valdkonna tänased tugevused Tartumaal, mida saaks ühiselt paremini "ära kasutada"?
3. Millised on ootused toiduvaldkonnale ja -võrgustikule Tartumaal? Millele tuleks eelkõige keskenduda? Mida on vaja teha arenguhüppeks?
4. Mida saaksid turismi- ja toiduvõrgustikud toiduvaldkonna arendamiseks teha? Millist rolli võiksid võrgustikud võtta?
5. MUU: Millised on head näiteid mujalt Eestist ja maailmast? Valmisolek osaleda toiduvaldkonna koostöögrupi moodustamisel; Ettepanekud protsessi kohta jms

I Aruteluring: hetkeolukord

GRUPP I:

I Millised on tänased kitsaskohad toiduvaldkonnas, mida maakondlik võrgustik saaks ühiselt lahendada?

1. Kui palju üldse toorainet kohapeal on? Seda teavet vaja.
2. Koolid. Kas tootjatel on oma väljund piirkonnas olemas? Vähempakkumised praegu, ei saagi kohapealt võtta tooret. Jalajälje teema ka.
3. Kas meil on selge, kellel seda võrgustikku vaja on? Peaks lähtuma just ettevõtjate vajadustest ja nende kitsaskohtadest.
4. Info puudus. 1.aprillist läinud teavituste tegemine oluliselt lihtsamaks.
5. Väiksemate toiduvõrgustike eestvedajate väsimine.
6. Hooajalisus, kus kokad/teenindajad peavad leidma muid kohti, kus tööd teha.

II Millised on valdkonna tänased tugevused Tartumaal, mida saaks ühiselt paremini "ära kasutada"?

1. Head näited, mida igal pool rääkida (Rõuge kooli toorme hankimine). Ehk ei tee nt ühishanget, vaid jaotad osadeks.
2. Taluturg, kes valmis häid tootjaid vastu võtma. Et saaks katsetada, kas üldse müüb või mitte.
3. Tartu linn ehk tõmbekeskus.
4. Tartu Ülikool ja Maaülikool, Tartu KHK, Tartu Teaduspark. Programm väiketootjatele Teaduspargis.
5. Toiduga seotud sündmused

GRUPP II:

I Millised on tänased kitsaskohad toiduvaldkonnas, mida maakondlik võrgustik saaks ühiselt lahendada?

1. Koostöö väiketootajate ja restoranide, toiduvaldkonna erinevate üksuste vahel
2. Killustumine erinevate osaliste vahel, toit ja turism ei ole alati omavahel sidustatud
3. Ei ole selge, mis on Tartumaa toit? Imagoloogiline pool - nt Umamekk - suitsusauna sink Võrumaal
4. Infot pole mahekasvatute kohta, ei ole koondatud, tervikpilti ei ole
5. Maakonnas on Sibulatee, Juula mõis, Luke mõis - üldiselt on vähe, võiks olla palju rohkem toiduelamuste pakkujaid maapiirkonnas
6. Lihasaaduseid ei ole piisvalt mitmekülgsed va sealiha ja kana

II Millised on valdkonna tänased tugevused Tartumaal, mida saaks ühiselt paremini "ära kasutada"?

1. Maitsev Tartu, Metsast taldrikule, palju ägedaid toidusündmusi
2. Eripära piirkonniti on suur
3. Taluturu võrgustik - peaaegu 200 tootjat, väiketootjatel on väljund olemas
4. Turud, mis toimivad - Tartu Turg, avaturg
5. Meil on palju ja mitmekesine toit, erinevad tootjad
6. Igaüks leiab oma eripära - see on võimalus, igal Tartumaa piirkonnal oma eripära, kala on palju
7. Linnas on restoranidega väga hästi, toitude kvaliteet on kõrge
8. Palju ägedaid joogitootjaid - Peninuki, Järiste, Pühaste, Alatskivi Mõisamaitset jt
9. Tugevad suurtootjad - Salvest, Tartu Mill, Luunja Kurk jt - see on üks alustala.
10. Kutsehariduskeskus, Maaülikool jt teadus-arendusasutused
11. Toidutarne, delivery on väljaspool linna paranenud
12. KOVide võimekus toiduvaldkonnas on suurenenud, tuua tootjaid kokku

II Aruteluring: lahendused, fookused

GRUPP I:

I Millised on ootused toiduvaldkonnale ja -võrgustikule Tartumaal? Millele tuleks eelkõige keskenduda? Mida on vaja teha arenguhüppeks?

1. Aga kuhu tahaks hüpata? Mis on eesmärk. 1 väga selge eesmärk, mida alati kommunikeerida, kõigile.
2. Maapiirkonda tekiks juurde toredaid toidupakkujaid külastajatele. Võrgustik saab inspireerida ja aidata infoga. Ühisturundamine. Investeeringute toetamine.
3. Hoajalisus maapiirkonnas.
4. Kohaliku tooraine kasutamine (restoranid, koolid jne) ja kohaliku toidu kasutamise

propageerimine.

5. Tervislik toitumine teemana, noored võiks hästi kaasa tulla. Hiiumaa näide noorte kokkade kasvatamisest (kooliaiad, ise söögi tegemine).
6. Oma list võimalikest partneritest võrgustiku liikmetele. Et oleks, kust valida. Omade ettevõtete eelistamine, nt mõnel sündmusel saavadki vaid omad osaleda.

II Mida saaksid turismi- ja toiduvõrgustikud toiduvaldkonna arendamiseks teha? Millist rolli võiksid võrgustikud võtta?

1. Oma senise võrgustikutöö kogemuste jagamine.
2. Oma võrgustiku info kokku kogumine ja edastamine (oma liikmete kohta).
3. Oma võrgustikus "ülevalt tuleva" info edasi andmine.
4. Olemasolevad võrgustikud annavad oma eripäradega sisendit.
5. Võibolla mõni võrgustik saab olla mõne teema eestvedaja (nt mahetoidu suund vms).
6. Tartu turg on ka võrgustik :D

GRUPP II:

I Millised on ootused toiduvaldkonnale ja -võrgustikule Tartumaal? Millele tuleks eelkõige keskenduda? Mida on vaja teha arenguhüppeks?

1. Koostöö tõhustamine erinevate osaliste vahel (parem info liikumine)
2. Regulaarne vorm info ja kogemuste vahetuseks+ kaasata teadmust ülikoolidest
3. Maakonda tekkisjuurde elamustoitlustajaid ja kombineeritud turismilahendusi, mis meelitaks inimesi
4. Koostöö ülikoolidega - toidutehnoloogia (teadusinnovatsioonid, kihvtid toidulahendused)
5. Rohepööre
6. Toit kui ravim - olla Eestis ja Euroopas eestvedaja (nt bugbox ltd)
7. Toidujätmete vähendamine, ringmajandus
8. Metsaadide oskuslikum kasutamine, väärindamine ja turundamine
9. Euroopa maitsete piirkond

II Mida saaksid turismi- ja toiduvõrgustikud toiduvaldkonna arendamiseks teha? Millist rolli võiksid võrgustikud võtta?

1. Teemaatika tutvustamine - teemaatilised nädalad, praktikate jagamine, rahvusvaheliste praktikate jagamine (nt Soome toidutee, Urbact partnerid)
2. Ühisosa leidmine/loomine turismivaldkondadega (nt veinitee, seotud lahendused)
3. Pakendamine, kampaaniad, branding, turundamine, pakettimine
4. Koondamine ühe vihmavarju alla see on võrgustiku roll

III Muud küsimused

- Toiduvõrgustik võiks olla vaba, klubilik tegevus
- Näided: UMA Mekk – kuidas toimivad? Setomaa – mahepiirkonna toimetamine
- Kõik osalejad on valmis ka edaspidi kaasa lööma ☺

Memo koostas:

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
mihkel.laan@cumulus.ee
5297984